

Curs de apologetica evangheliilor și a cărții Geneza

Apologetica Genezei, Lecția 4: Polemica creaționism (tradițional, biblic, științific), și evoluționism (teist și ateu).

Rezumat

Curs de apologetica evangheliilor și a cărții Geneza.....	1
Apologetica Genezei, Lecția 4: Polemica creaționism (tradițional, biblic, științific), și evoluționism (teist și ateu).....	1
Introducere.....	3
Perspective istorice asupra evoluționismului și creaționismului biblic.....	4
Recursul la ne-literalismul lui Augustin din Hippo și cele 7 zile din Geneza 1-2.....	4
Relația evoluționism – Biblie - creaționism.....	4
De la geologie și unitarianism la evoluționism și creaționism științific.....	4
Implicarea Romano-Catolicismului.....	4
Implicarea anglicanismului.....	5
De la geologie și unitarianism la evoluționism.....	6
Concordismul evoluționismului teist.....	7
Revoluția creaționismului.....	8
Caracteristicile creaționismului științific: o definiție.....	8
Baza abordărilor și argumentelor folosite de creaționismul științific.....	9
Punctele principale de dezbatere creaționism – evoluționism.....	10
Presiuni ideologice în știință și educație.....	11
Orientarea educației în USA.....	11
Scientism evoluționist ideologizat, centralist?, p.10.....	12
Intrebări & Răspunsuri:.....	12
Este evoluția fapt sau teorie?, p.11.....	12
Este evoluționismul o paradigmă definitivă, de neschimbat?.....	12
Este creaționismul contrar științei? p.37-39.....	13
Respinge știința ipotezele creaționiste?.....	13
Este mișcarea Intelligent Design o filosofie creaționistă deghizată?.....	14
Orientarea educației în Europa.....	14
Consiliul European, p. 1.....	14
Franța, p. 4,.....	14
Anglia, p. 6.....	14
Creaționism - evoluționism.....	15
Creaționismul științific contemporan.....	15

Puncte de comparație: creaționism – evoluționism.....	16
1. Creația.....	16
Notă despre creație și calcule de extrapolare Big-Bang:.....	17
Pozitivism exagerat în calculele extrapolate.....	17
Nota despre firmament și potop:.....	18
Notă despre antropomorfismul descrierii din Geneza:.....	21
Notă despre ordinea apariției viețuitoarelor.....	22
Notă despre genetică, Geneza și evoluționism:.....	22
2. Umanitatea.....	22
3. Potopul.....	23
4. Probleme etice și teologice.....	25
Problema suferinței.....	25
Justificarea morții în afara vinovăției păcatului.....	25
Un Dumnezeu immanent și non-intervenționist.....	26
Liber-arbitru evoluționist.....	26
Dialog și confruntare între creationism - evoluționism.....	27
Discutarea evidențelor, identificarea surselor de eroare.....	27
Perspective de dialog.....	27

Introducere

În lecția a 4^a a acestei serii vom prezenta polemica între creaționism și evoluționismul teist. De fapt, ambele abordări sunt creaționiste, dar formalismul teoretic și logica procesului de creație este înțeleș diferit.

Evoluționismul teist este o formă de evoluționism afirmat de pe poziții creaționiste. Adică metoda de progres a vieții este evoluționismul, dar responsabilul de apariția și progresul vieții este Dumnezeu. Evoluționismul ateu nu acceptă existența divinității sau participarea ei în procesul evolutiv.

Inițial, darwinismul s-a născut într-o cultură de interpretare populară a datelor geologice și a observațiilor asupra vieții (biologie, botanică, etc.). Mulți dintre primii cercetători cu tendințe evoluționiste au fost preoți anglicani și catolici. Alți au fost geologi amatori, ingineri de amenajări funciare, etc. Ei au făcut observații și au scris cărți.

Apoi, au apărut două direcții principale în gândirea și mărturia creștină: o direcție creaționistă biblică și alta, tot creaționistă, dar de direcție evoluționistă (evoluționism teist). Ambele tendințe au condus la adunarea de material specific (date de cercetare și argumente filozofice, teologice) care le pot susține demersul specific.

S-a conturat astfel disciplina creaționismului științific, ca o tendință nouă, în favoarea unei interpretări cât mai bine argumentate științific și cât mai aproape de autoritatea mesajului Bibliei. Se fac eforturi mari în această direcție, dar demersurile sunt acuzate de lipsă de obiectivitate științifică. A apărut un creaționism științific de tip pământ recent (sau tânăr, YEC), precum și forme de creaționism evoluționist sau evoluționist teist care afirmă existența unui pământ cu istorie îndelungată – pământ vechi sau străvechi (OEC), ilustrând pe deoparte dorința de concordie cu cultura vremii și limbajul și conceptele științifice folosite (concordism) sau convingerea că se poate construi o gândire de tip biblic care să respecte și textul Genezei (cu interpretări adaptate) și rigorile cerințelor științifice, conform teoriilor la modă.

Vezi în link-ul următor o comparație succintă între teoriile creaționiste – evoluționiste:

<http://www.obinfonet.ro/docs/apo-voxdei/genev-lect/vox-gen4/comparison-yec-oec-evo.pdf>

La acestea se pot adăuga și teorii de tipul ID (Intelligent Design), care pot lua diverse forme, și creștine și necreștine (Dembski, Behe, etc.). Acestea însă au fost acuzate de evoluționiștii ateii că reprezintă nu știință, ci un argument idealist, creaționist, o teologie deghizată în demers științific. Aceste acuzații venite din partea oponentilor ateii au fost acceptate de unii judecători de districte (USA) care au refuzat în unele locuri predarea ID în școli. Ori, caracterul științific al unei teorii sau abordări nu se decide în tribunale sociale sau politice, ci se afirmă și se apără în foruri de analiză științifică, academică.

Perspective istorice asupra evoluționismului și creaționismului biblic.

Recursul la ne-literalismul lui Augustin din Hippo și cele 7 zile din Geneza 1-2

WORKS OF SAINT AUGUSTINE. 1/13, A Translation for the 21st Century, On Genesis: On Genesis: A Refutation of the Manichees, Unfinished Literal Commentary on Genesis The Literal Meaning of Genesis with introductions, translation and notes by Edmund Hill, O.P. ed. John E. Rotelle, O.S.A., NY: New City Press, 2002.

Augustin are două cărți pe Geneza: *On Genesis: A Refutation of the Manichees* și *Unfinished Literal Commentary on Genesis The Literal Meaning of Genesis*.

Cele șapte zile ale creației le-a înțeles ca pe șapte epoci în toată istoria omenirii, până la ziua Judecării (62-68). vezi bk2.1, p. 69, „But still it was entirely appropriate to give it this name, because these seven days furnish us with a miniature symbolic picture of the entire span of world history from start to finish.” (*Genesis: a refutation*). Sau *Literal Meaning of Genesis*, 4.1.1.

Pe de altă parte a încercat diverse discuții exegetice. De exemplu, „o seară – o dimineață” a fost interpretat ca drumul la „material neformat la material format”. (p. 145, „But doubtless when it says, there was made evening, it is indicating unformed basic material, while when it says there was made morning it is the specific form, which has been impressed by the work in question on the material.”, *The literal meaning of Genesis*, 16.51-52, on Gen. 1.22-23)

Sau, „31. We might, however, wish to understand the emission and contraction of that light as constituting day and night; but if so, we cannot see any reason why it should be done like that...” (p. 182, cf. 205, 240, etc., *Revisions bk1*, 17.31, etc., *The literal meaning of Genesis*, bk.3) . Number 6 is perfect for Augustine, divizibil în trei feluri: cu 6, cu 3, cu 2 (242-246, 249). Șapte nu are trei divizori, de exemplu.

Relația evoluționism – Biblie - creaționism

Evoluționismul ca teorie științifică a apărut în spațiul european creștin în condiții de scepticism față de afirmațiile Bibliei, și ca urmare a unor activități de explorare și interpretare a naturii, în care s-au înrolat diverși cercetători amatori, profesori sau intelectuali religioși ori nu, inclusiv preoți.

De la geologie și unitarianism la evoluționism și creaționism științific

Implicarea Romano-Catolicismului

M. Ostermann, „The history of the doctrine of creation; a Catholic perspective”, în M. Koelbl-Ebert, (ed.) *Geology and Religion: A History of Harmony and Hostility*. The Geological Society Special Publications 310, The Geological Society, London: 2009, 329–338.

Din pct de vedere al catolicilor „the relationship of modern science to faith and the scholarly research about faith (i.e. theology) is a history of emancipation. It is not, however, a relationship of absolute contrast.” (Ostermann). Biserica Romano-Catolică a învățat, cu greu, să nu impună interpretări teologice literaliste peste un text biblic mai generos și mai general decât pare la prima

vedere (Galileo Galilei, Nikolaus Copernicus, Giordano Bruno, și centralitatea Terrei în Univers, în sistemul solar).

Ostermann, 331, The encyclical of Leo XIII explicitly stated: ‘Between the theologian and the scientist, there will be no possibility of true disagreement as long as both restrict themselves to their respective field of knowledge’ (Pope Leo XIII 1893–1894, DH 3287)

Ostermann, 332, respinge ideea că știința se ocupă de ce și cum, iar teologia de întrebările de unde, și de ce. Crede că ambele cercetări au drept să interogheze realitatea.

Ostermann, 334, In 22 October 1996, Papa John Paul II a zis că: ‘evolution is more than a hypothesis’. El se referea la enciclica lui Pius XII ‘*Humani generis*’ (despre specia umană, despre creația omului).

Pentru Romano-catolicism, evoluționismul este o teorie acceptabilă, conform căreia Biserica vede că o creație biblică poate lua forma evoluționistă, în care Dumnezeu este creatorul și inițiază devenirea (335). De asemenea, intruparea lui Hristos aduce mântuirea creației și constituie scopul evoluției (336).

Implicarea anglicanismului

M.B. Roberts, „An Anglican priest’s perspective on the doctrine of creation in the church today”, în M. Koelbl-Ebert, (ed.) *Geology and Religion: A History of Harmony and Hostility*. The Geological Society Special Publications 310, The Geological Society, London: 2009, 339-347.

MB. Roberts, Adam Sedgwick (1785–1873): geologist and evangelical, în M. Koelbl-Ebert (ed.) *Geology and Religion: A History of Harmony and Hostility*. The Geological Society, London, Special Publications, 310, Geological Society London: 2009, 155–170.

Școala engleză rămâne și ea datoare pe filieră anglicană vederilor de tip evoluționist pe care unii preoți anglicani le-au promovat (Adam Sedgwick, A. Peacocke, Keith Ward, Grenville Yarnold, etc.).

Apoi, este remarcabilă cariera de preot anglican și profesor de geologie la Cambridge a lui Adam Sedgwick (1785–1873), un preot remarcabil prin interesul său în geologie, pentru că a ajuns profesor renumit la Cambridge în 1818. Sedgwick a adus contribuții importante în elucidarea stratigrafiei din perioadei Palaeozoică, și din perioada Devoniană. Importantă este și evoluția intelectuală și de credință a lui Sedgwick, care a simțit dramatic influențele din cele două direcții, de tip evoluționist și geologic, spre un scenariu istoric cu etape lungi, străvechi, și de tip creaționist, biblic, spre un scenariu de tip pământ recent, conform sugestiilor directe ale textului biblic din Geneza.

Unii din suținătorii teoriilor unui pământ-străvechi (evoluționism teist) au fost și sunt clerici, adică preoți (în biserica Romano-catolică) sau pastori (în Biserica Anglicană sau alte biserici). De exemplu, mentorii lui Darwin la Cambridge, profesori de științe naturale, erau și preoți anglicani, John Stevens Henslow, și vărul său William Darwin Fox. Darwin însuși a fost tentat să devină preot anglican, pentru că intrase în biserica anglicană, deși educația și familia sa erau de confesiune

unitariană. Ca unitarianși gânditor liber, Darwin nu împărtășea mărturisile tradiționale de credință despre Trinitate și divinitatea lui Hristos, nici nu accepta ușor divinitatea lui Hristos. Conform scrierilor sale, Darwin ajunge treptat să nu accepte nici valoarea de adevăr a Bibliei, în speță a Genezei, și în general a VT, ceea ce îl va face să caute alte surse de adevăr, o altă istorie a vieții pe pământ.

Pentru a da niște exemple, îl cităm mai departe pe Roberts, 342, îi amintește pe savanții R. J. Berry (genetică), Bob White (geofizician la Cambridge) și Denis Alexander (biochimist educat la Oxford, de Peacocke). Berry și White sunt anglicani. La conferințele Gifford Lectures 1997–1998, R. J. Berry coerența dintre evoluționismul biologic și teologia evanghelică publicată în cartea *God's Book of Works: The Nature and Theology of Nature* (Berry 2003). Lucrările lui Alexander includ *Rebuilding the Matrix* (Alexander 2001) și *Beyond Belief* (Alexander & White 2004).

Acești trei autori acceptă în întregime datarea geologică de tip evoluționist, dar White și Berry susțin în plus că Adam cel biblic a trăit acum 10 000 ani în urmă, ceea ce evoluționiștii nu acceptă.

Roberts, 334, Conform lui Roberts în Protestantism sunt trei tipuri de abordări ale creaționismului:

- (1) ne-realiste (să fii parte dintr-o cultură creștină, fără a avea un crez creștin, Don Cupitt).
- (2) realist-critice (a) liberal; Arthur Peacocke, Keith Ward.
(b) conservative; John Polkinghorne, Alister McGrath
- (3) realist-naive (a) creaționism pământ străvechi, OEC (neagă evoluționismul); OEC
(b) creaționism pământ recent YEC (L. Berkhoff, H. Morris, J.C. Whitcomb, W. Grudem, J. Baumgardner, etc.)
(c) creaționism tip Intelligent design (Dembski, Behe), și YEC și OEC

De la geologie și unitarianism la evoluționism

Până în secolul 19 au dominat două teorii în geologie. Prima este **teoria catastrofică** a istoriei pământului, susținută între alții de Georges Cuvier (1768–1832), biolog și paleontolog francez. El a scris cartea *Discourse on the Revolutions of the Surface of the Globe* (1812). Cuvier credea că pământul are o istorie îndelungată cu multe catastrofe înainte de om, și cu catastrofa potopului după crearea omului. William Smith (1769–1839), un inginer britnic de amenajări și drenaj, a devenit un specialist în evaluarea straturilor geologice și a fosilelor, activ în dezvoltarea metodelor de datare a straturilor geologice, care avea și el o concepție de tip catastrofic (discontinuu).

A doua teorie a fost cea **uniformistă** (continuă). Re prezentantul ei faimos a fost Charles Lyell (1797–1875), avocat, care a publicat în 1830-33 o carte în trei volume, *Principles of Geology*. Teoria sa a propus ca toate datările straturilor geologice să fie făcute în conformitate cu procesele naturale prezente (intensitate actuală, magnitudine, etc.). El a zdruncinat puternic acceptarea potopului și a Scripturii și a instituit tehnica și gândirea modificărilor treptate, previzibile. În vol. 3 al seriei *Principles of Geology* (1833), Lyell propune că potopul lui Noe a fost doar un fenomen local, nu global, și anume, o revărsare undeva în marea Caspică. Sub influența sa, la sfârșitul sec. 19, savanții socoteau vârsta pământului în sute de milioane de ani.

Conform acestei concepții geologice, se presupune că „the laws of physics and chemistry have remained unchanged since the formation of the earth. Geology tries as much as possible to explain the geological past in terms of processes that can be seen happening on the earth today.”

Cu alte cuvinte "prezentul este cheia înțelegerii trecutului". Este oare adevărat? Pe de altă parte, se poate întreba la fel de bine și dacă prezentul este cheia înțelegerii viitorului... Discuție

Christopher Gregory Weber, „Common Creationist Attacks on Geology”, *Creation/Evolution Journal* | Volume 1 | No. 2 | Fall 1980, 1-27, pp.10-11,

Savanții și teologii creștini au încercat să se adapteze acestor teorii și să interpreteze că între Geneza 1.1 și 1.2 este o perioadă îndelungată de catastrofe geologice. Chiar și astăzi evoluționismul teist folosește aceste două versete ca spațiu pentru dezvoltarea scenariilor de tip Big-Bang, în timp ce zilele creației sunt interpretate ca perioade ale evoluției vieții (J. Lennox).

Concordismul evoluționismului teist

Dorința de a media între limbajul științific contemporan lor și limbajul tradițional al credinței și teologiei, a condus la conturarea, în sec. 19, a unor abordări concordiste. Un reprezentant de seamă este cf. Teilhard du Chardin (1881-1955). El a creat teorii despre coerența creștinismului și a evoluționismului și a crezut că poate îmbrăca adevărul creștin în haine evoluționiste. În sinteza sa, de Chardin crede că lumea este dinamică și evoluează continuu spre stadiul superior al vieții (de la neviață), și al conștiinței (de la mișcare simplă). La Teilhard religia universală este cea a unui Hristos universal, și spre ea converg toate. Scopul și ținta unirii tuturor este punctul OMEGA. Intuiția și atracția acestui punct Omega este forța motrice motivatoare în tot universul. Ideea unui Hristos cosmic, comunitar, din NT, este dovada că punctul Omega există. Filosofii omenești, cum ar fi marxismul, nu simt bine acest punct omega.

Odată cu dezvoltarea raționalismului, din epoca iluministă, odată cu apariția realizărilor deosebite de gândire sistemică, logică (mecanica lui Newton, electromagnetismul lui Maxwell, teoriile politico-economice ale lui Marx-Engels, evoluționismul lui Darwin), gândirea creștină în toate bisericile a simțit nevoia de a intra în dialog cu aceste curente, fie prin adoptarea de modele și vocabular – și încercarea de a construi modele creștine adaptate despre istorie și lume (**concordism, liberalism**), fie prin definirea absoluturilor biblice și reafirmarea lor (**conservatorism, fundamentalism**).

Și astăzi se simte nevoia de dialog sau de polemică între creștinism și evoluționism, dar scena s-a schimbat. Între timp, în mod justificat sau nu, evoluționismul a devenit principala paradigma filozofică a lumii științifice. Argumentele științifice nu mai sunt întotdeauna prezentate cu exactitate, ci cu un anumit bias evident / tendință evidentă spre evoluționism. Din nefericire, și demersurile de tip științific creaționist suferă de un bias aprioric puternic, punctele de vedere creaționiste fiind uneori lipsite de argumentare solidă.

Practic, în timp, s-au dezvoltat următoarele poziții:

Creacionismul biblic – de format clasic (nedefinit) și de format modern, biblic și științific.

Creacionismul evoluționist – sau evoluționismul teist.

Revoluția creacionismului

Ca reacție față de generalizarea abordărilor evoluționiste, a renăscut dorința de apărare a mesajului biblic tradițional iudeo-creștin. Cele două abordări de apărare a mesajului creștin au fost:

- 1. reafirmarea inspirației și autorității cuvântului biblic, și**
- 2. construirea de argumente științifice în apărarea istoriei biblice despre viață și umanitate.**

Practic, cea de-a doua abordare este profund apologetică, conform tradiției de dialog între rațiune și credință din cadrul istoriei apologeticii. În același timp, ea reprezintă un fel de concordism, un demers biblic contextualizat cultural, deoarece se împrumută termenii utilizați de știință pentru a intra în lumea interpretărilor științifice și a propune scenarii care satisfac ambele domenii, și știința și religia, într-un fel care contestă scenariile ateiste sau evoluționiste. De aceea, în cadrul acestui effort, apar două tipuri de argumente creștine, creacioniste-pro-yec, și creacionist-evoluționiste-pro-oec (evoluționism teist). yec=young earth creationism, oec=old earth creationism (evolutionism).

Dialogul a devenit extraordinar de dinamic și de complex, greu de contabilizat și de menținut în limite de argumente corect adresate și administrate. A ajuns foarte fărâmițat, cu accente locale puternice (USA, Franța, Anglia, Germania, Italia, lumea islamică – Turcia, etc.).

Unele voci spun că această revoluție a creacionismului se aseamănă cu editarea unui nou mit, sau a mitului biblic într-o nouă formă, de tip și formulare științifică, modernă.

Caracteristicile creacionismului științific: o definiție

Cf. Ruben Sanchez-Sabate, „Contemporary Grammars of Meaning Creation: Scientific Creationism and New Atheism”, Religions 2021, 12, 166, 1-12, p.2

Legislația din statul Arkansas, USA, dă Creacionismului o definiție succintă și destul de corectă în 1981: “Creacionismul științific include dovezile științifice și alte referințe semnificative care indică

- (1) creația rapidă a universului, energiei și vieții – din nimic (ex nihilo),
- (2) incapacitatea mutațiilor și a selecției naturale de a produce dezvoltarea de ființe fii dintr-un singur organism inițial.
- (3) acceptă ca prin mutații și adaptări au apărut doar schimbări limitate care au adus varietate în limita speciilor deja existente.
- (4) acceptă doar strămoși separați pentru oameni și maimuțe.
- (5) explică geologia pământului printr-o istorie catastrofică, incluzând potop, inundații, epocă glaciară, dar nu prin condiții uniforme repetate la nesfârșit.
- (6) acceptă un început recent al pământului și a formelor de viață terestre (Numbers 2006, p. 7)

Exemplu: J.F. Ashton (geolog) – enunță 12 motive pentru care crede că evoluționismul este imposibil:

- 1. Mutațiile nu produc informație genetică nou, direcționată stabil spre un scop.**

2. Nu s-a observat niciodată evoluția (aparitia) de specii noi ca rezultat al unui cod genetic nou modificat.
3. Nu s-a dovedit / descoperit nici un mecanism care poate explica cum poate apare informația genetică nou direcționată spre scop logic, iar din punct de vedere statistic nu este posibil..
4. Nu s-a evidențiat / dovedit nici un mecanism care poate explica paștii prin care o celulă vie s-ar putea forma din molecule nevie, iar statistic nu este posibil.
5. Abiogenesa nu s-a observat niciodată și toate experimentele de a o iniția au eșuat.
6. Fosilele existente indică probe de extincție a animalelor deja formate și a plantelor – nu reprezintă o consemnare a progresului spre noi forme de viață.
7. Nu există fosile dovedite argumentat ca evidențe a unor organisme mutante intermediare în proces de evoluție, ori ar trebui să fie milioane și milioane de astfel de dovezi fosile de mutații. Adică, nu există probe de evoluție propriu-zisă în mulțimea fosilelor găsite.
8. Unele din cele mai vechi fosile din piatră, conțin forme străvechi de viață pe deplin funcționale trilobiți, care nu au nici un fel de strămoși fosili, de evoluție, între fosilele existente.
9. Rata de eroziune continentală este prea rapidă ca să se potrivească cu supraviețuirea unor fosile atât de vechi (de milioane de ani).
10. Nu există sedimente oceanice suficient multe și suficient de vechi, ori depozite vulcanice suficient de vechi, care să permită sau să conțină dovezi pentru procesele evolutive presupuse a fi adevărate.
11. Datarea radiometrică dă rezultate vechi pentru roci recente, ceea ce aduce nesiguranță imposibil de ignorat în măsurarea unor roci considerate foarte vechi. Măsurătorile cu carbon-14 la cărbune și diamante dau date mai recente de 100,000 de ani, ceea ce nu lasă timp pentru procese evolutive semnificative.
12. Rata mutațiilor ADN observate sugerează că prezența ADN este mai recentă decât 100,000 ceea ce nu lasă suficient timp pentru dezvoltarea proceselor evolutive.

Baza abordărilor și argumentelor folosite de creaționismul științific

Creacionismul științific abordează evoluționismul pe baza teoriilor lui F. Bacon despre știință, adică o știință practică, empirică și un teoretică, creatoare de teorii (Numbers 2006, p. 274, 268).

Începând cu anii 1970, creaționiștii în loc interogheze evoluționismul au început să construiască propriile teorii și argumente științifice. Astfel a început creaționismul științific.

Astfel, programul creaționist a țintit de la început spre declararea evoluționismul drept teorie și spre construirea unei științe alternative față de evoluționism, anume creaționismul științific, care să poată fi predat în școli și susținut prin articole științifice în reviste de profil (Numbers 2006, p. 270).

Creacionismul științific și-a bazat abordare pe teoria științifică a lui Karl Popper, care a declarat darwinismul „un program de cercetare metafizic”, care construiește un cadru de interpretare

științifică, general (Numbers 2006, p. 274). De asemeni, s-au baza pe teoria revoluțiilor științifice a lui Thomas Kuhn care susține că în dezvoltarea științei modelele vechi sunt înlocuite prin modele și teorii noi, conform progresului înregistrat în baza de date, experimente și legi / legități (Numbers 2006, p. 275). Scopul creaționismului științific a fost „să arate că faptele științifice pot fi explicate în termenii unui model științific al creației” (Numbers 2006, p. 276).

Punctele principale de dezbatere creaționism – evoluționism

Acestea ar putea fi grupate în felul următor:

Creația - începutul universului (modele)

Creația – apariția și dezvoltarea vieții

Creația – apariția rasei umane, natura ei, dinamica ei, finalitatea ei (?)

Istoricul vieții și al planetei (etape geologice și biologice)

Istoricul de continuitate / discontinuitate (catastrofic) al planetei și evidențele lor (dovezi): cele șase zile – epoci, decăderea etică, biologică și pan-terestră după păcat (elemente de deteriorare și modificare ale creației, eventual o refacere – negativă – a creației), potop – mecanism și urme, semnificație, universul în funcționarea sa prezentă

Probleme de etică și teologie aferente modelului adoptat (moartea în Eden, moartea și viața ca părți ale mecanismului evoluționist, intervențiile creatoare divine și mecanismele de evoluție supuse interacțiunii cu mediul, versatilitatea și adaptabilitatea ADN sau instabilitatea ADN – microevoluție și macroevoluție,

Probleme de argumentare logică:

fascinația paralelismelor

fascinația continuității (condiționările prezentului): datare, manifestare generală a proprietăților lumii nebiologice și biologice

fascinația întregului unitar și funcționalitatea modelului ales

probleme de etica și teologia creației, de finalitate, soteriologie și teodicee

mirajul calculului exact (erori de model și erori de calcul),

Dialogul / dezbaterile sunt foarte dificile și din cauza poziției radicale adoptate și datorită volumului imens de informație, care face prezentările exhaustive foarte dificile dacă nu chiar imposibile.

Presiuni ideologice în știință și educație

Orientarea educației în USA

În curricula evoluționismului din USA se spune că scopul cursurilor de știință și evoluție este ca studentul să înțeleagă faptul că evoluția nu este o explicație științifică finală ci una „de etapă”.

- ▶ “Evolution is the result of cumulative changes over time that occur in all realms of the natural world. (...)
- ▶ Science is a process of advancing our understanding of the natural world, not a set of final answers or beliefs

(SETI Institute 2005).”

(Lori Zaikowski & Richard T. Wilkens & Kurt Fisher, ***Science and the Concept of Evolution: From the Big Bang to the Origin and Evolution of Life***)

Cu toate acestea, există presiuni ideologice mare în lumea științifică spre acceptarea evoluționismului ca teorie științifică sigură, globală, de neînlocuit, de necontrazis:

In 1973 un evoluționist polonez emigrat în USA, Theodosius Dobzhansky, educat la școala comunistă atee afirmă că „Nimic nu mai are sens în biologie, decât în lumina evoluționismului. Nothing makes sense in biology except in the light of evolution”

(citată de F.J. Ayala, *Science, Evolution, Creationism* (PNAS vol. 105 no. 1, 2008, 3-4, p.3), *Department of Ecology and Evolutionary Biology, University of California, 321 Steinhaus Hall, Irvine, CA 92697*)

In 1984, the National Academy of Sciences (NAS) published *Science and Creationism: A View from the National Academy of Sciences*. A second edition was published in 1999. A third edition, sufficiently modified to deserve a new title, *Science, Evolution, and Creationism*, published on January 4, 2008 (1). cf. NASIM - F. Ayala.

În continuare Ayala consideră și el că

„Biological evolution is the central organizing principle of modern biology. Evolution provides a scientific explanation for why there are so many different kinds of organisms on Earth and gives an account of their similarities and differences (morphological, physiological, and genetic). It accounts for the appearance of humans on Earth and reveals our species’ biological connections with other living things. It provides an understanding of the constantly evolving bacteria and viruses and enables the development of effective new ways to protect ourselves against the diseases they cause.”

F. Ayala consideră că evoluționismul este singura explicație acceptabilă a fenomenelor, că poate integra orice fenomen și că nu poate fi contrazisă în nici un fel:

Evolution has made possible improvements in agriculture and medicine and has been applied in many fields outside biology, including forensics and software engineering; it has

stimulated chemists, for example, to use the principles of natural selection for developing new molecules with specific functions.

Since Darwin's time, biological disciplines that emerged more recently— genetics, biochemistry, ecology, animal behavior, neurobiology, and especially molecular biology— have supplied powerful additional evidence and detailed confirmation.

Ayala trage o concluzie interesantă:

Evoluționiștii nu mai sunt interesați cu obținerea de noi probe / evidențe în sprijinul faptului evoluției. Mai degrabă, cercetarea evoluționistă în prezent caută să înțeleagă mai departe și în mai mare detaliu cum a avut loc procesul evoluționist.

Totuși, Ayala susține în continuare că evidențele științifice pentru evoluția biologică se adună rapid, neconținut (p. 1) și că „Biological evolution is the central organizing principle of modern biology,” (p. 4).

Scientism evoluționist ideologizat, centralist?, p.10

The use of evidence to construct testable explanations and predictions of natural phenomena, as well as the knowledge generated through this process.

Mai jos, F. Ayala adoptă o poziție ideologică completă, fățișă. Toată știința el o subsumează evoluționismului. Adică, orice fapt, fie el interpretabil și altfel, el îl consideră ca aparținând prin definiție evoluționismului și interpretărilor evoluționiste. Așa ceva este o afirmație ideologică, nu una științifică. Pe lângă faptul că nici o interpretare nu poate fi în același timp și teorie și fapt...

Intrebări & Răspunsuri:

Este evoluția fapt sau teorie?, p.11

„It is both. But that answer requires looking more deeply at the meanings of the words “theory” and “fact.” In everyday usage, “theory” often refers to a hunch or a speculation. When people say, “I have a theory about why that happened,” they are often drawing a conclusion based on fragmentary or inconclusive evidence.”

Este evoluționismul o paradigmă definitivă, de neschimbat?

„In science, a “fact” typically refers to an observation, measurement, or other form of evidence that can be expected to occur the same way under similar circumstances. However, scientists also use the term “fact” to refer to a scientific explanation that has been tested and confirmed so many times that there is no longer a compelling reason to keep testing it or looking for additional examples. In that respect, the past and continuing occurrence of evolution is a scientific fact.”

„Because the evidence supporting it is so strong, scientists no longer question whether biological evolution has occurred and is continuing to occur. Instead, they investigate the mechanisms of evolution, how rapidly evolution can take place, and related questions.”

„However, like all scientific theories, the theory of evolution is subject to continuing refinement as new areas of science emerge or as new technologies enable observations and experiments that were not possible previously.”

Este creaționismul contrar științei? p.37-39

Advocates of the ideas collectively known as “creationism” and, recently, recently, “intelligent design creationism” hold a wide variety of views. Most broadly, a “creationist” is someone who rejects natural scientific explanations of the known universe in favor of special creation by a supernatural entity. Creationism in its various forms is not the same thing as belief in God because, as was discussed earlier, many believers as well as many mainstream religious groups accept the findings of science, including evolution.

Nor is creationism necessarily tied to Christians who interpret the Bible literally. Some non-Christian religious believers also want to replace scientific explanations with their own religion’s supernatural accounts of physical phenomena.

In the United States, various views of creationism typically have been promoted by small groups of politically active religious fundamentalists who believe that only a supernatural entity could account for the physical changes in the universe and for the biological diversity of life on Earth.

But even these creationists hold very different views. Some, known as “young Earth” creationists, believe the biblical account that the universe and the Earth were created just a few thousand years ago. Proponents of this form of creationism also believe that all living things, including humans, were created in a very short period of time in essentially the forms in which they exist today. Other creationists,

p.39, Creationists sometimes argue that the idea of evolution must remain hypothetical because “no one has ever seen evolution occur.”

This kind of statement also reveals that some creationists misunderstand an important characteristic of scientific reasoning. Scientific conclusions are not limited to direct observation but often depend on inferences that are made by applying reason to observations.

Creationists reject such scientific facts in part because they do not accept evidence drawn from natural processes that they consider to be at odds with the Bible. But science cannot test supernatural possibilities.

To young Earth creationists, no amount of empirical evidence that the Earth is billions of years old is likely to refute their claim that the world is actually young but that God simply made it appear to be old. Because such appeals to the supernatural are not testable using the rules and processes of scientific inquiry, they cannot be a part of science. (aceste note nu sunt obiective).

Respinge știința ipotezele creaționiste?

p. 38, (those) known as “old Earth” creationists, accept that the Earth may be very old but reject other scientific findings regarding the evolution of living things. No scientific evidence supports these viewpoints.

Este mișcarea Intelligent Design o filosofie creaționistă deghizată?

December 20, 2005, John E. Jones III, federal judge for the Middle District of Pennsylvania, issued a 130-page-long decision (*Kitzmiller v. Dover Area School District*) declaring that “The overwhelming evidence at trial established that ID [intelligent design] is a religious view, a mere re-labeling of creationism, and not a scientific theory... ID is not supported by any peer-reviewed research, data, or publications.”

Orientarea educației în Europa

Un articol recent sesizează probleme asemănătoare și în Europa.

Krasnodebski, M., Constructing creationists: French and British narratives and policies in the wake of the resurgence of anti-evolution movements, *Studies in History and Philosophy of Biological and Biomedical Sciences* (2014), <http://dx.doi.org/10.1016/j.shpsc.2014.03.00>

Consiliul European, p. 1

The resolution of the Council of Europe 1580 titled “The dangers of creationism in education” from 2007 was written in the same spirit after the resurgence of anti-evolutionary contestations all over Europe. It claims that creationism was “for a long time an almost exclusively American phenomenon. Today creationist ideas are tending to find their way into Europe and their spread is affecting quite a few Council of Europe member states.

Franța, p. 4,

What vision of creationism emerges from the major narrations in France? First of all, that Islamic creationism is still marginalised even though it was a Muslim creationist who triggered the whole discussion in 2007. French creationism is still perceived by scientists as a phenomenon stemming directly from the American version of Christianity.

Anglia, p. 6

Emmanuel’s college, in Gateshead, UK, Peter Vardy (a donat 6 mil lire ptr colegiu, ca sa se predea și creaționismul), A apărut un scandal național care a ajuns la Tony Blair, prim ministru de atunci: British Evangelical creationism in the beginning of the 2000s.

În martie 2002, ziarul *The Guardian* a publicat un articol acuzator că directorul colegiului subminează teoria evoluției și organizează o conferință în cooperare cu *Answers in Genesis*.

În ambele țări, se observă că a apărut și o grupare importantă între musulmani care îmbrățișează creaționismul din cărțile lui Harun Haya. Așadar, nu mai este o problemă de știință, ci și de conștiință liberă și de libertate socială și religioasă.

Răspunsul autorilor articolului apără libertatea și adevărul, care doar în libertate poate ieși la iveală în mod corespunzător.

„The critics of creationism, no matter how robust and sophisticated their scientific arguments are, tend to forget about the place of values in their discourse. The pursuit of rational scientific knowledge may be a goal in itself, but it is only possible through respecting the social values that elude scientific rationality. The author of this article fully agrees with the words of the famous American philosopher, Richard Rorty, that “if we take care of freedom, the truth will take care of itself” (Mendieta, 2006, p.xxix).”

Creacionism - evoluționism

A apărut o confruntare destul de intensă și complexă, foarte ideologizată.

Uneori se spune că evoluționismul teist este o actualizare a gândirii creștine tradiționale, dar poate reprezenta și o formă de adaptare culturală (cf. Teilhard de Chardin, K. Barth, J. Lennox – and gap theory).

Creacionismul științific contemporan

Creacionismul biblic urmărește reperaile, afirmațiile, principiile biblice, consemnează declarația sau pretenția de adevăr a textului (autorului) biblic.

Creacionismul științific (biblic) încearcă să detecteze acele observații în natură, teorie, filosofie, care sunt compatibile și coerente cu descrierea biblică a creației. Ele sunt o cercetare naturală motivată de Biblie, nu o cercetare naturală din care să rezulte complet, indiscutabil, detaliat, perfect coordonat un tablou (nebiblic) al creației.

Creacionismul nu combate știința, ori cunoașterea, ori cercetarea, deoarece că nu contestă natura, legile ei, mecanismele ei, complexitatea ei, dinamica ei, cercetarea lor. Creștinismul dorește să participe la efortul de cunoaștere științifică și, de fapt, a inițiat contextul modern de cunoaștere și cercetare pozitivă a lumii. Creacionismul doar are o teorie sau filosofie globală care înglobează datele cercetate într-un tablou diferit față de ne-creacionism sau evoluționismul clasic pe care îl pune pe masa dialogului științific internațional.

Creacionismul științific este o teorie mixtă, cu principii biblice de interpretare și date științifice.

Creacionismul, și biblic și științific, afirmă nevoia de cercetare naturală precum și nevoia de integrare a datelor cercetării într-o teorie globală. Aici, el atrage atenția că este o teorie care observă / oferă un mecanism de interacțiune naturală a organismelor (interacțiune, dominare, supraviețuire, selecție, adaptare – evoluție?). Cele mai multe observații sunt corecte, aplicate, detectabile. Discuția însă se referă la generalizări dincolo de detectabilitate prin imposibilitatea detectării, explorării, sau prin insuficiența motivației, a modelului.

Puncte de comparație: creaționism – evoluționism

1. Creația

Observăm că între schemele creaționiste și cele evoluționiste este o diferență de ordine logică.

Ordinea biblică

1. La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul.

2. Pământul era pustiu (fără formă) și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric, și Duhul lui Dumnezeu Se mișca pe deasupra apelor.

Dzeu crează lumină, din întuneric lipsa formei poate implica lipsa gravitației, pământul este amestecat cu apa, în întuneric, masa amestecului este imensă, există vapori și gaze, H₂O, He₂, H₂,

O problemă imensă pe care o sesizează J. Lennox este aceea că Dumnezeu crează lumina, în timp ce evoluționismul nu o poate crea. În teoria Big-Bang ea este primul produs al exploziei inițiale, care însă nu are cauze cunoscute. Lennox crede că indiferent de interpretarea zilelor din Geneza 1, ca zile de 24 ore sau ca ere, undeva între aceste zile sau înaintea lor, sau chiar în interiorul zilelor trebuie să fie regăsite perioade lungi de transformare de tip evoluționist a vieții, a mediului de viață.

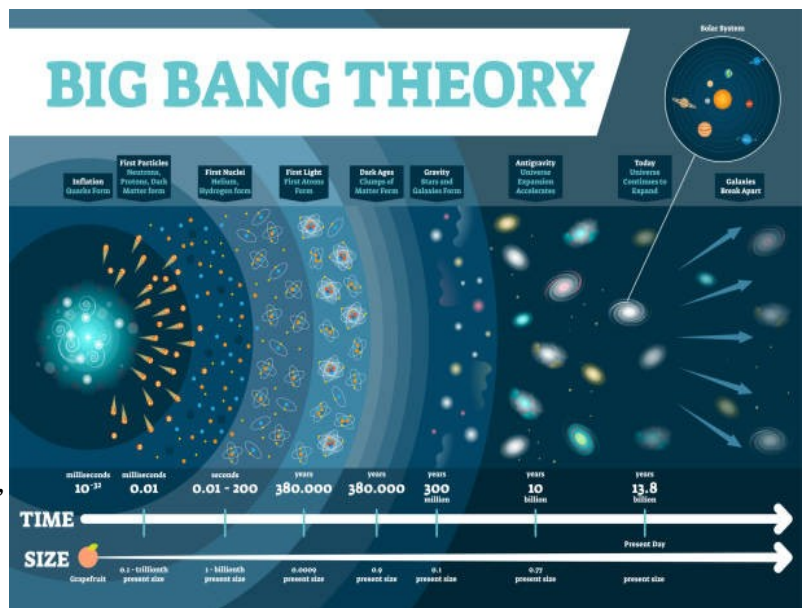
3. Dumnezeu a zis: "Să fie lumină!" câmpuri gravitaționale și a fost lumină.

4. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. 5. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua întâi.

Introducerea contabilizării numerice (prima zi, a doua zi, a treia zi, etc.) este o aluzie la caracterul măsurabil al universului spațiu – timp. Grecul Pitagora era chiar preot a unei religii restrânse care credea că numerele stau la baza construcției universului. Moise este, într-un fel, foarte științific aici.

Ordinea evoluționist - teistă, comentarii

Între versetele 1-2, teoriile evoluționist teiste dar nu numai ele, presupun o cădere a îngerilor și stricarea universului. Loc pentru miliarde de ani în cadrul unor teorii de tip Big-Bang, cf. J. Lennox

Lumină (Big-Bang), câmpuri electromagnetice, informație, câmp gravitațional, sec. 10⁻³² 10⁻⁴³

Notă despre creație și calcule de extrapolare Big-Bang:

Galaxiile s-au format și s-au raspândit (risipit) în univers. Pentru calcul s-a considerat că accelerația rămâne constantă de la început până astăzi.

J.A. Peacock, *Cosmological Physics*, p.127,

Conform lui Peacock,

Vârsta universului se determină în general prin viteza (rata) de expansiune, folosind valoarea curentă a constantei lui Hubble... (the Hubble time $H^{-1} = 9.78 h^{-1}$ Gyr, (5.1)) care dă cadrul temporal de bază al universului (the definition of the dimensionless Hubble parameter: $h \equiv H_0/100 \text{ km s}^{-1}\text{Mpc}^{-1}$). ... Dacă expansiunea nu și scăzut accelerația, atunci timpul lui Hubble redă exact vârsta universului... $v = Hd$ and $d = vt$, deci $t = 1/H$.

Mai mult el scrie că „în practică, toate aceste numere sunt nesigure într-un mod foarte frustrant. Vârstele obiectelor astronomice pot fi măsurate prin diverse metode, dar acestea doar dau valori minime, pentru timpii t_0 .”

Așadar, modelul Big-Bang include teorii și formule ingenioase de calcul, dar probabil scenariile în care aceste formule se aplică au mult loc pentru completări teoretice, nuanțări și detalieri suplimentare.

Pozitivism exagerat în calculele extrapolate

Hugh Ross, *A matter of days. Resolving a creation controversy*, Covina, CA: RTB Press, 2015 (2nd) – un evolutionist teist. El este sigur că prin intermediul științei putem privi în trecutul îndepărtat. El dovedește un pozitivism exagerat, care nu ține cont de ipotezele confirmate sau neconfirmate ale evoluționismului teist, ale metodelor științifice care extrapolează condițiile inițiale pentru subiecte foarte îndepărtate în timp și spațiu.

Because of the time it takes for light to travel from stars, galaxies, and other sources to astronomers' telescopes, these telescopes operate like time machines carrying us into the past. Astronomers literally measure the heavens to see what God did in the past. In answer to the question "Were you there?" astronomers can reply, "Yes, God allows us to directly observe in real time what happened in the past.

6. Dumnezeu a zis: "Să fie o întindere între ape, și ea să despartă apele de ape."

7. Și Dumnezeu a făcut întinderea, și ea a despărțit apele care sunt dedesubtul întinderii de apele care sunt deasupra întinderii. Și așa a fost.

8. Dumnezeu a numit întinderea cer. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost dimineață: aceasta a fost ziua a doua.

Conform evoluționismului, înainte de formarea pământului, s-au format stelele, și între ele soarele și luna (sau concomitent).

Punctul de vedere al creației este al unui observator terestru. De aici, se observă apele de sus și cele de jos (M. Eliade și spațiul). Întinderea sau cupola de separare, bolta, este afirmată și în teoria pământului plat. Este o percepție, o neutră, culturală. Firmament.

Firmamentul este amintit în multe cosmologii antice, ca o suprafață pe care se află stelele, soarele și luna. Bolta poate reprezenta și percepția atmosferei albastre, de către un observator de pe Terra. Morris și Whitcomb o consideră o pătură densă de vapori, care a existat înainte de potop.

Nota despre firmament și potop:

Morris și Whitcomb notează că această epocă ne situează în general în zona perioadei Cambrian, din modelul evoluționist. Conform evaluărilor evoluționiste (Miller), „... climatic conditions were then (in Cambrian) much more uniform over the earth than now. Considerable limestone formations of Cambrian age at high latitudes indicate strongly that they were there deposited in relatively warm or temperate waters.” Conform modelului evoluționist ne aflăm însă deja în perioada formelor de viață (Cambrianul este plasat imediat după Proterozoic – forme incipiente de viață, și este prima perioadă din Paleozoic, perioada formelor vechi de viață. Oricum, fenomenul recunoscut de modelul evoluționist este că în Cambrian, sau mai bine zis în pre-Cambrian, apare deodată ceva echivalent cu o explozie de viață, total inexplicabilă. În modelul creaționist, această explozie neașteptată și masivă de forme de viață reprezintă chiar creația din zilele 3-5-6 din Geneza.

Conform Iob 38.4-7, chiar 38.4-21 (despre creație), îngerii s-au bucurat când a fost creat pământul. Ei au fost deci creați la începutul săptămânii creației încât au putut fi martori la evenimentele de așezare a temelilor, de măsurare, la separarea apelor și chiar la apariția luminii. Whitcomb comentează că în Gen 1.1 și aici se văd cele trei ceruri cer1 – firmamentul, cer2 – întunecat la început apoi populat de stele și soare, cer3 – locuința lui Dumnezeu cu îngerii. Pavel a fost luat până la cer3.

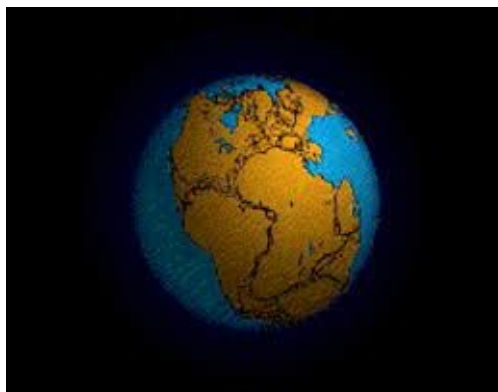
	Eon	Era	Period	Epoch	
Younger ↑ Older	Phanerozoic	Cenozoic	Quaternary	Holocene	← Today
				Pleistocene	← 11.8 Ka
			Neogene	Pliocene	
				Miocene	
			Paleogene	Oligocene	
				Eocene	
		Paleocene	← 66 Ma		
		Mesozoic	Cretaceous	~	← 66 Ma
			Jurassic	~	
			Triassic	~	
			Permian	~	← 252 Ma
		Paleozoic	Carboniferous	Pennsylvanian	~
				Mississippian	~
			Devonian	~	
			Silurian	~	
Ordovician	~				
Cambrian	~		← 541 Ma		
Proterozoic	~	~	~	← 2.5 Ga	
Archean	~	~	~	← 4.0 Ga	
Hadean	~	~	~	← 4.54 Ga	

9. Dumnezeu a zis: "Să se strângă la un loc apele care sunt dedesubtul cerului și să se arate uscatul!" Și așa a fost.

10. Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar grămada de ape a numit-o mări. Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun.

Modelul acestei separării a apelor de uscat nu există în evoluționism. În creaționism este prima ocazie de formare a straturilor geologice și a depozitelor aluvionare.

Și teoria creaționistă și teoria evoluționistă afirmă existența Unui continent unic, Pangea. Observațiile dinamicii placilor tectonice conduc clar în această privință. Creaționismul crede că acest continent a ținut până la potop iar evoluționismul crede că s-a desfăcut treptat. Separarea continentelor a dus și la o separare a formelor de viață (marsupiale în Australia, dinozauri în USA). Separarea a fost treptată înlesnind migrația oamenilor și a animalelor.

11. Apoi Dumnezeu a zis:
"Să dea pământul verdeață, iarbă cu
sămânță, pomi roditori, care să facă rod
după soiul lor și care să aibă în ei
sămânța lor pe pământ." Și așa a fost.
12. Pământul a dat verdeață, iarbă cu
sămânță după soiul ei și pomi care fac
rod și care își au sămânța în ei, după
soiul lor. Dumnezeu a văzut că lucrul
acesta era bun. 13. Astfel, a fost o seară,
și apoi a fost o dimineață: aceasta a
fost ziua a treia.

Primele forme de viață, deci, sunt
plantele. Plantele înaintea peștilor.
Vegetația este și terestră și marină.
Așadar, plantele intră în ambele
medii de viață, gata să furnizeze
hrană.

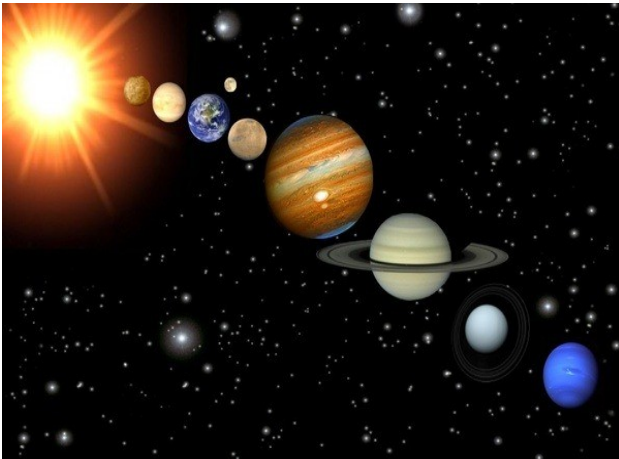
14. Dumnezeu a zis: "Să fie niște
luminători în întinderea cerului,
ca să despartă ziua de noapte;
ei să fie niște semne care să arate
vremurile, zilele și anii; 15. și să
slujească de luminători în întinderea
cerului, ca să lumineze pământul."
Și așa a fost.

Soarele se formează înainte de plante. Chiar și organismele
monocelulare se formează înainte de plante. În prezentarea
biblică, plantele apar însă după ce apare lumina, și după ce
circuitul apei funcționează. Plantele asigură hrana ființelor
ce vor fi create în celelalte trei zile. Pentru Augustin, lumina
zilei este generată (emisă) de Dzeu în aceste trei zile, iar
seara este retrasă (închisă) de Dzeu. Augustin credea că
lumina este formată din particule microscopice luminoase,
conform științei din timpul său (300-400 dH).
Refrenul „seară-dimineață” înseamnă zile de 24 de ore. La
Augustin înseamnă o precizare de felul „seara lucrurile nu
erau formate, dar dimineața, după un proces, toate erau la
locul lor.”

În evoluționism, primele forme de viață sunt organismele
marine. Peștii apar, așadar, înaintea plantelor și copacilor,
în evoluționism. De aceea, evoluționiștii teiști au o problemă
aici, încercând să spună (Sarfatti) că cele două zile, 3 și 5,
privite ca epoci, se suprapun. O încurcătură nenecesară.

Ziua a patra este în contradicție cu modele evoluționiste
sau astronomice. Acestea spun că a existat o etapă de
formare a astrelor și aceasta a premers sau a conținut
și formarea sistemului solar. Din perspectivă biblică,
fie au fost create în vs. Gen. 1.1-3, în „ceruri”, și sunt
amintite în vs. 14 (ziua 4a), fie au fost făcute chiar în
ziua a 4a. Cosmologia aceasta este diferită de modelele
acceptate de știință (modelele științifice sunt variate,
în această privință: model nebular, modelul Nice - migrator,
modelul acreționar – atragere de roci, etc.). Sistemul solar și
complexul pământ – lună sunt în continuare în studiu, cu
privire la formarea lor. Practic, conform Bibliei, se admite,
o crearea a pământului dintr-un material întunecat, format
din apă și elemente, în care Dumnezeu aduce lumina, iar
stelele, soarele și luna (cosmosul și sistemul solar, sunt
create în a 4a zi. Pe deoparte, nimic nu este imposibil unui
Dumnezeu atotputernic. Pe de alta, modelul de lucru este

dificil de imaginat. Totuși, observăm că Dumnezeu le-a creat prin poruncă, prin cuvântul său și că le-a atașat o anumită funcționalitate ca unități de măsurare a timpului și a anotimpurilor, a epocilor. Din momentul acesta, de asemenea, lumina pentru plante și animale (în viitor), este asigurată prin lumina soarelui și a lunii, adică funcția de luminare este transferată de la Dzeu la surse de lumină materiale. Funcția lor este triplă (lumină, semne și calendar), dar poate să includă și alte lucruri neconsemnate. Aceasta este funcția lor privită de pe Terra, din punctul de vedere al oamenilor. Dacă luăm în considerare cum funcționează sistemul solar astăzi putem observa și faptul că Terra este așezată într-o zonă benefică pentru a avea o temperatură moderată potrivită vieții și atmosferei, că planetele mari ca Jupiter și Saturn o păzesc de meteoriți și îi stabilizează poziția în sistem.

16. Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători, și anume: luminătorul cel mai mare ca să stăpânească ziua, și luminătorul cel mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și stelele.
 17. Dumnezeu i-a așezat în întinderea cerului ca să lumineze pământul,
 18. să stăpânească ziua și noaptea și să despartă lumina de întuneric.
 Dumnezeu a văzut că lucrul acesta era bun. 19. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a patra.

Ce spune Biblia este că, în timp ce pe pământ creația era de începută, iar pământul era pregătit să primească viața și vegetația exista deja, atunci Dumnezeu a creat celelalte corpuri cerești. Concepția se potrivește cu ideea că aceste corpuri cerești ar fi așezate pe boltă, vezi vs. 14 și 17, ca să lumineze, să fie semne și să asigure măsurarea timpului. Mai au și alte funcții: asigurarea energiei și căldurii necesare vieții, asigurarea Marelor, înlesnirea observațiilor astronomice (eclipse), apărarea de meteoriți, etc. În mod surprinzător, luna nu se rotește, are încă activitate vulcanică și are o orbită relativ fixă, cu o apropiere foarte înceată de Pământ. În ipoteza unei evoluții îndelungate, luna ar fi trebuit să se prăbușească de mult pe pământ, și să devină inertă vulcanic.

Notă despre antropomorfismul descrierii din Geneza:

Concepția descrierii este antropomorfă, ca văzută din perspectiva umană, de pe pământ. Ar putea fi privită ca o concepție geocentristă, adică universul este creat avânt pământul la centru. Moise nu spune acest lucru însă, iar concepția lui este mai degrabă antropomorfă. Galileo Galilei și Copernicus au propus concepția heliocentristă în timp ce au suferit pentru că Biserica Romano-Catolică avea o concepție geocentristă. Nu neapărat din Scriptură, ci de la grecii antici (Ptolemeu). În urma acestei greșeli, R-Catolicismul a încercat să fie mai deschis la teoriile științifice, și între ele și la evoluționism. În opinia lui J. Lennox, Oxford, matematician anglican devenit creștin și apologet de succes, evoluționismul chiar este o concepție influentă, validă, care prin asemănare cu heliocentrismul lui Galilei, va duce la schimbarea modelelor de interpretare, adică de la o interpretare literală a Genezei se va trece la o interpretare de tip evoluționist.

Pe deoparte, Moise lasă impresia că astrele sunt așezate pe boltă spre a lumina și a măsura timpul. Pe de altă parte, bolta care desparte apele de sus de apele de jos nu este un concept foarte clar. Dacă apele de jos sunt mările și oceanele, atunci ne întrebăm ce reprezintă apele de sus, separate de firmament. Apele de sus ar putea fi norii, dar nu este foarte sigur. Apele de sus ar putea fi materialul care, pătruns de lumină, la fel ca și pământul, va fi materie primă pentru crearea corpurilor cerești din universul vizibil. Din apele de jos, Dumnezeu separă pământul și mările, deci apele de jos aveau un conținut special, de apă și alte elemente chimice. De aceea, și apele de sus pot avea un conținut special care poate duce la crearea astrelor. O altă interpretare ar fi că în Gen. 1.1 Dumnezeu creează cerurile mai întâi și apoi pământul, iar de la 1.2 încolo avem descrierea creării pământului. În acest caz, ce este în afara pământului reprezintă material stelar în formare din care fie se văd soarele și luna și stelele, în a patra zi, fie chiar sunt create stelele, soarele și luna în a patra zi. Unii cercetători au propus modelul că în vreme ce cerurile și pământul au început a fi create, Dumnezeu ținea pământul într-un fel de gaură neagră întunecată, stabilă, de unde a început creația lui în Gen. 1.2. În Deut. 4.13-19 se pare că Moise este conștient de complexitatea și frumusețea cosmosului așa încât scrie porunca să ne închine evreei la acest cosmos, ci să îl folosească așa cum l-a dat Dumnezeu pentru oameni.

Bineînțeles, Dumnezeu putea crea totul ex nihilo. Este interesant în acest caz faptul că deși creat mai întâi sau cu prioritate, pământul – dpdv funcțional, nu este la centrul dinamicii universului, ci într-o margine a sa și într-o margine a galaxiei Calea Laptelui. Dar este în centrul atenției lui Dumnezeu, ca proiect și întrupare.

20. Dumnezeu a zis: "Să mișune apele de viețuitoare și să zboare păsări deasupra pământului pe întinderea cerului."

21. Dumnezeu a făcut peștii cei mari și toate viețuitoarele care se mișcă și de care mișună apele, după soiurile lor; a făcut și orice pasăre înaripată după soiul ei. Dumnezeu a văzut că erau bune. 22. Dumnezeu le-a binecuvântat și a zis: "Creșteți, înmulțiți-vă și umpleți apele mărilor; să se înmulțească și păsările pe pământ." 23. Astfel a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a cincea.

În ziua a 5a Dumnezeu creează vietățile din ape și din aer. Vietăți marine și vietăți zburătoare. Conform logicii biblice a lui Moise, Dumnezeu umple aceste două spații, cu viețuitoare specifice, conform proiectului său unic. Vietățile zburătoare foarte probabil includ păsări și insecte. Vietățile marine include orice trăiește în apă, de la pești la mamifere marine, și nevertebrate marine. Așadar, Moise nu pune în evidență vreo filiație evoluționistă, ci popularea mediului. Din nou, primează proiectul comun, nu dezvoltarea dintr-o specie în alta. Sigur, în timp, animalele pot încerca depășirea mediului inițial și adaptarea, conform capacității ADN de adaptare.

Notă despre ordinea apariției viețuitoarelor

Conform evoluționismului insectele și reptilele apar înaintea peștilor și păsărilor. Conform Genezei este neclar, deoarece insectele aparțin ființelor zburătoare care populează atmosfera (de asemenea însă, ele pot reprezenta și insecte terestre – care ar trebui să apară în ziua a 6a). Insectele însă, ca și păsările, au nevoie de vegetație și vegetația exista deja, și pe pământ și în ape. Pe de altă parte, păsările apar mai întâi, în ziua a 5a, iar în ziua a 6a animalele de pe pământ, inclusiv reptilele. Ori, păsările sunt înrudite cu reptilele. Așadar, avem reptile care au învățat să zboare, sau avem păsări care s-au coborât pe pământ, sau nici una nici alta, ci ființe înrudite prin proiect, dar construite pentru medii diferite... Să nu uităm că, potrivit Bibliei, Dumnezeu poate modifica felul de viață al animalelor, atunci când pedepsește șarpele și îl condamnă să se târască pe pământ. Istorisirea are un oarecare haz, dar, se poate observa că în general, reptilele nu s-au putut sustrage până în prezent acestei soarte.

24. Dumnezeu a zis: "Să dea pământul viețuitoare după soiul lor, vite, târătoare și fiare pământeste, după soiul lor." Și așa a fost.

25. Dumnezeu a făcut fiarele pământului după soiul lor, vitele după soiul lor și toate târătoarele pământului după soiul lor. Dumnezeu a văzut că erau bune.

A 6a zi nu este în contradicție cu evoluționismul. În ambele prezentări, oamenii apar după animale.

Atât în ziua a 3a, a 5a cât și în ziua 6a, vegetația viețuitoarelor marine și zburătoarele, apoi animalele au fost create expres „după soi”. Adică designul este comun, dar crearea și funcționarea sunt separate.

Notă despre genetică, Geneza și evoluționism:

În ciuda declarațiilor, cercetători adepți ai evoluționismului nu au observat trecere de la soi la altul, de la o specie la alta. Saltul genetic ar fi imposibil de mare. S-au observat adaptări, s-au făcut transplanturi de genă, s-au observat înrudiri de ADN, dar nu s-au observat, nici nu s-au reușit salturi de la o specie (soi) la altă specie (soi). Avem microevoluție (adaptare), dar nu avem macroevoluție (salt între specii). S-ar părea că genetic acest salt este imposibil. Darwin credea că este posibil prin solicitări de mediu care duc la apariția altor organe noi și, în timp, la noi specii. Problema este că Darwin nu știa genetică, tocmai aflase de scrierile lui Mendel, apărute doar puțin înainte de publicarea Originii Speciilor, și nu apucase să le ia în considerare. Mai ciudat este că, deși le-a citit, cum arată jurnalele păstrate în biroul lui Darwin, nu le-a comentat niciodată. Probabil că reglarea adaptărilor în stil „fix”, dinăuntrul ADN, nu prin interacție cu mediul, nu era un mecanism care să ajute ideea de evoluție. Prezența ADN în toate ființele de pe pământ, arată că Dumnezeu a dotat viețuitoarele și plantele cu un motor extraordinar pentru înmulțire și adaptare, în tot felul de condiții (grele și ușoare, favorabile și nefavorabile), pentru ca să continue să existe, să se înmulțească și să se diversifice. Prezența ADN în viețuitoare și plante arată un proiect comun, nu un proces evolutiv dintr-o specie în alta.

Cf. Lane Leste, Genetics: no friend of evolution, Creation 20(2):20–22, March 1998

2. Umanitatea

Crearea umanității presupune mai mult decât Gen 1.26-2.3. Presupune și Geneza 3-5, textele despre ispitirea și păcatul omenirii și despre blestemul pus de Dumnezeu asupra oamenilor. Și de asemenea, istorisirea despre pedepsirea omenirii prin potop și scăparea doar a 8 oameni, familia lui Noe, prin care omenirea a primit o a doua șansă de a repopula și conduce pământul.

26. Apoi Dumnezeu a zis: "Să facem om după chipul Nostru, după

Conform evoluționismului teist, pentru Adam și Eva din textul biblic sunt posibile următoarele interpretări:

asemănarea Noastră; el să stăpânească peste peștii mării, peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele care se mișcă pe pământ."

27. Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.

28. Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: "Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ."

29. Și Dumnezeu a zis: "Iată că v-am dat orice iarbă care face sămânță și care este pe fața întregului pământ și orice pom care are în el rod cu sămânță: aceasta să fie hrana voastră. 30. Iar tuturor fiarelor pământului, tuturor păsărilor cerului și tuturor vietăților care se mișcă pe pământ, care au în ele o suflare de viață, le-am dat ca hrană toată iarba verde." Și așa a fost.

31. Dumnezeu S-a uitat la tot ce făcuse; și iată că erau foarte bune. Astfel, a fost o seară, și apoi a fost o dimineață: aceasta a fost ziua a șasea.

3. Potopul

Față de ipoteza unui potop local la Marea Caspică, înaintată de Lyell, în sec. 19, au apărut fie reacții de localizare a unui potop local în Mesopotamia, fie de re-afirmare a scenariului biblic. Ca notă, în sec. 20 a mai apărut o ipoteza de inundații locale catastrofale, dar legată de Marea Neagră (Bill Ryan and Walter Pitman, Noah's Flood: The New Scientific Discoveries About the Event that Changed History, 1998, cf. 5600 îH), și ipoteze legate de mențiuni ale unor ipoteze legate de Marea

1.o pereche de strămoși reprezentativi pentru întreaga umanitate, transformați.

2. un mic grup de strămoși reprezentativi transformați de Dumnezeu.

3. un cuplu recent reprezentativ pentru întreaga omenire.

4. un cuplu metaforic pentru o istorie foarte comprimată a întregii omeniri.

(grupul RTB, Reasons to Believe, Discussing Origins with RTB și BioLogos, ed. Kenneth Keathley et al, pp. 53-55).

Tot RTB definește evoluția (p.127):

Biological evolution, simply put, is descent with modification. This definition encompasses small-scale evolution (changes in gene frequency in a population from one generation to the next) and large-scale evolution (the descent of different species from a common ancestor over many generations).

Evolution helps us to understand the history of life. . .

Evolution means that we're all distant cousins: humans and oak trees, hummingbirds and whales...

Baltică (Ain Haas, Andres Peekna, Robert E. Walker). Alte ipoteze locale moderne ar implica un potop în zona Mesopotamiei până în Turcia și Armenia (Carroll A. Hill, *The Noachian Flood: Universal or Local? Perspectives on Science and Christian Faith*, 170-182).

În 1857, Philip Henry Gosse, un naturalist britanic cunoscut, a publicat o carte *Omphalos*, în care a susținut istorisirea biblică și crearea unui pământ recen cu impresia și urmele (evidențele) unei istorii aparente.

Un geolog amator a relansat ipoteza creaționismului. George McCready Price (1870–1963) a susținut că fosilele existente nu pot da informații despre o succesiune străveche a straturilor geologice, fiind incomplete și inegal, nerelevant răspândite.

Teza lui Montgomery și Whitcomb (*Potopul Genezei, The Genesis flood*, 1961, 2012) a relansat creaționismul și a fost considerată, prin teoriile propuse, ca una din cele mai serioase tratări științifice creaționiste asupra subiectului, deși are și puncte care trebuie dezbătute, iar unele argumente au trebuit corectate, multe fiind contestate de cercetătorii evoluționiști (paleontologul Stephen J. Gould, evoluționist din Harvard, a descris teoriile despre potop ca fiind “the only specific and testable theory the creationists have offered,” noting that “the claim that creationism is a science rests above all on the plausibility of the biblical flood” (Gould, 1982, p. 12, 10, citat în D.R. Montgomery, „The evolution of creationism”, *GSA Today*, 22/2012, 1-11).

Printre acestea s-ar putea număra și contestarea urmelor simultane lăsate în noroi și pietrificate, de oameni și dinozauri concomitent, în valea râului Paluxy din Texas. Ele au fost cercetate și invalidate de echipe imparțiale mixte de cercetători (in situ), iar Montgomery și Whitcomb au renunțat la menționarea lor. (G. J. Kuban reports (1986) visiting the Paluxy site in the company of a number of creationists, including John Morris).

În ce privește coexistența urmelor de dinozauri și oameni există însă și alte sesizări de urme care trebuie verificate, precum și mulțimea de desene rupestre care înfățișează oameni și dinozauri împreună. La acestea se adaugă mărturiile în istorie, reprezentări antice la curțile regale, referințele din cartea Iov la behemoth și leviathan, etc.

Ceea ce au adus ei în discuție însă a fost geologia antedeluviană (pre-Eden și post-Eden) și post deluviană, și dinamica plăcilor tectonice, împreună cu diverse mecanisme de producere a unui potop uriaș, global, greu de combătut (vezi și J.R. Baumgardner, S.A. Austin, D.R. Humphreys, A. A. Snelling, L. Vardiman, și K. P. Wise, *Catastrophic plate tectonics: a global flood model of earth history*, in *Proceedings of the Third International Conference on Creationism*, edited by R. E. Walsh, pp. 609–621, Creation Science Fellowship, Pittsburgh, Pennsylvania, 1994.).

Așadar, straturile geologice se datorează nu atât epocilor geologice evoluționiste (teist or ne-teist înțeles), ci tectonicii de la creație (Gen. 6-9), ante-deluviene (înainte de potop), și post-deluviene (post-potop, când au loc schimbări catastrofice în formatul terestru și în climă). Ei include și o perioadă glaciară generală, ca urmare a potopului.

Evaluări parțiale (cf. Bill Crouse, Christian Information Ministry, prelucrare):

Ipotezele mișcării tectonice ale lui Baumgardner indică o direcție promițătoare pentru cercetările legate de potop. Totuși, nu se știe exact cauza și mecanismul potopului. Data potopului ar putea fi localizată în termeni generali, cu aproximație, undeva în perioada 3000 – 5500 îH. În

ipoteza unui potop global (mondial), și prezența lui este amintită în multe din legendele popoarelor, trebuie remarcat că mecanismul de producere nu este foarte clar, nici modul de retragere a apelor și efectele rămase (straturi de aluviuni, pietrificate ulterior, fosile, placi tectonice submerse sau emerse, depozite de hidrocarburi, etc.). Ar putea fi, până la un punct acceptată și ipoteza unui potop mai restrâns, care a acoperit toată regiunea locuită de oamenii urmași ai lui Set și Cain. Este posibil ca rebeliunea umană să fi încercat o organizare asemănătoare cu cea de la turnul Babel de după potop, chiar înainte de potop, ca replică a Edenului și ca refuz de a se răspândi pe tot pământul. Chiar dacă nu toate detaliile potopului sunt cunoscute, sunt destule care să îl ateste ca fenomen recunoscut în toate civilizațiile, și parțial indicat de multe din dovezile geologice cunoscute până în prezent. Evoluționismul subliniază exagerat ipoteza potopului local, și lipsa de semnificație morală / etică a potopului, iar creaționismul științific încă nu are acces la o explicație completă a mecanismelor potopului, deși are acces la mărturia inspirată consemnată de Moise.

4. Probleme etice și teologice

Problema suferinței

For example, regarding the fundamental problem of human suffering, Richard Dawkins “explains” genetically that “genes don’t care about suffering, because they don’t care about anything.” R. Dawkins, *River out of Eden* (New York: Basic Books, 1995), 131. in Zykinsky, *God and Evolution. Fundamental questions on Christian Evolutionism*, 228

Stephen H. Webb, *The Dome of Eden, A New Solution to the Problem of Creation and Evolution*, Eugene, OR: Cascade Books, 2010

Howard Bloom:

Howard Bloom has argued that the God who created the world cannot possibly be the good God of Judaism, Islam, and Christianity. “Evil,” he writes, “is woven into our most basic biological fabric.” Perhaps it takes a secularist these days to be so honest about the evil of evolution. “Lucifer, in fact, is Mother Nature’s alter ego.” Of course, he takes Lucifer or Satan metaphorically, but there is no reason why Christians should not take Satan literally and follow Bloom’s lead in identifying evil with what takes place on the level of evolutionary biology.

While biology is riddled with moral terminology, it still takes a poet to fathom the depths of natural evil. One of the best is Annie Dillard, who has described the world of insects as “the devil’s summa theologica.” Dillard is the singer of nature’s sordid sublime, so she naturally goes much further than most scientists in plumbing the depths of nature’s cruelty. “The creator,” she writes, “is no puritan.”

Annie Dillard: If evolution is another name for God, then terror and grace are indistinguishable.

Justificarea morții în afara vinovăției păcatului

As Bloesch says (*Essentials of Evangelical Theology*, 117), „if death and corruption were in the world prior to their creation, no cause-effect connection could possibly exist between their sin and the curse of death.” (on Adam and Eve).

Death, thus, becomes a tool, not a punishment in theist evolution, and suffering is losing any significance, as well as liberation from suffering.

cf. Marco T. Terreros, *Death Before the Sin of Adam: a Fundamental Concept in Theistic Evolution and its Implications for Evangelical Theology*, PhD, Andrews University, 1994.

Un Dumnezeu imanent și non-intervenționist

Zykinsky, *God and Evolution. Fundamental questions on Christian Evolutionism*, p.153,
„The alternative to a classical interventionist conception is the non-interventionist formulation, according to which God, in his actions, does not violate the laws of nature, but acts in accordance with them and not only in a strictly deterministic way. Among the new proposals in this field, preference is given to the possibility of Divine action at the quantum level, in agreement with the Heisenberg Indeterminacy Principle, and analogies are developed from the physics of deterministic chaos, where disproportionately large changes in the evolution of the system can correspond to infinitely small actions.”

pp. 239-240, The consequences of that primeval departure, in the name of free human choices, from the Divine plan of evolution, get a chance of correction at the level of individual human actions directed towards ideals and models revealed during the earthly mission of Jesus Christ. His activity eases the bifurcative drama, when the Savior, as a Divine “attractor,” draws our free choices towards a fascination with difficult values which bring no immediate benefit in the struggle for existence but, despite that, determine the distinctive cultural features of our species.

„Asking about the role of a God who directs evolution” (p. 243)... we think of an „immanent God of evolution, meanwhile, acts not through a determinism which would force an inevitable necessity of consequences, but in a yearning for difficult ideals, in the appreciation of beauty, and in the undertaking of actions which, despite the logic of losses and gains, makes of our lives a gift for others.”

„In evolutionary theology we can discover, following St. Paul, a Divine presence in the yearning of creatures which await a fuller revelation in the Divine glory. As the Apostle to the Gentiles put it so clearly in his Epistle to the Romans, both “the whole creation has been groaning in travail” and “we ourselves, who have the First fruits of the Spirit, groan inwardly as we wait for adoption as sons, the redemption of our bodies” (Romans 8:22–23).”

Liber-arbitru evoluționist

Arthur Peacocke, *Creation and Science, the re-shaping of belief*, 247.

„Man is a self-conscious creature who is now aware that he has evolved and that his future, both individual and social, depends on which of his potentialities are realized, in which direction he decides to go.” p. 136

Dialog și confruntare între creationism - evoluționism

Discutarea evidențelor, identificarea surselor de eroare

Perspective de dialog

Focalizarea pe definirea obiectivă a științei și dialogul între modele și paradigme

Crearea de modele cercetate și argumentate coerent.

Popularizarea cercetării științifice, încurajarea educației și analizei.